

Dokumentnamn
YTTRANDE

Datum
2025-03-03

Vårt diarienummer
1.1.3-2024-06924
GD-2025-038
Ert diarienummer
LI2023/01806

Mottagare
Regeringskansliet
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Jordbruksverkets skrivelser angående antalet regionala djurförsöksetiska nämnder (LI2023/01806)

Vetenskapsrådet har granskat Jordbruksverkets förslag utifrån sitt uppdrag att ge stöd till grundläggande forskning av högsta vetenskapliga kvalitet inom samtliga vetenskapsområden samt de särskilda uppgifter som myndigheten har i sin roll som forskningsfinansiär och forskningspolitisk rådgivare och som ansvarig för kommunikationssystemet Swedish University Computer Network. Vetenskapsrådet har också i uppdrag att finansiera forskning om och utveckling av alternativa metoder till djurförsök samt bevaka försöksdjursvetenskap och utveckling av området.

Sammanfattning

Vetenskapsrådet instämmer inte i förslagen i Jordbruksverkets hemställan om att en ändring i 7 kap. 13 § djurskyddsförordningen är nödvändig för att ge den flexibilitet som krävs för att komma till rätta med nämndernas ekonomi.

Vetenskapsrådet ser positivt på förslaget i Jordbruksverkets hemställan om ett uppdrag från regeringen att genomföra en översyn av nämndernas organisation och struktur med bakgrund i vad som beskrivits i underlaget.

Skälen för Vetenskapsrådets ställningstaganden

Ändring av 7 kap. 13 § djurskyddsförordningen

Föreslaget innebär att andra stycket (*"Det ska finnas minst sex regionala djurförsöksetiska nämnder."*) stryks ur den nuvarande paragrafen, vilket ger Jordbruksverket flexibilitet att besluta om antalet nämnder.

Vetenskapsrådets motsätter sig förslaget eftersom en minskning av antalet regionala djurförsöksetiska nämnder i det regionala nämndssystemet kommer att ge en ökad arbetsbelastning på befintliga nämnder, som redan idag har en ansträngd arbetssituation. Kostnaderna för att ansöka om tillstånd är höga och processen är tidskrävande. För att spara tid och pengar skickar forskarna

i nuläget in omfattande och komplexa ansökningar, vilket innebär att varje ansökan kräver en noggrann och tidskrävande granskning. Vetenskapsrådet ser inte att föreliggande förslag kommer att minska dessa problem. En högre arbetsbörda på kvarvarande nämnder (antalet ansökningar som ska granskas är detsamma) kan försvåra expertbedömningen av ansökningarna – nytta kontra lidande - och erhållande av godkänt tillstånd. Därtill är det tveksamt om färre nämnder medför någon besparing. Mer arbete för de kvarvarande nämnderna riskerar att öka omsättningen av ledamöter och därmed kompetensbrist. Det finns därmed risk för att potentiella besparingar som anges i remissen sker på bekostnad av kvaliteten i granskningarna av djurförsöksetiska ansökningar.

De beräkningar Jordbruksverket anger för utbetalningar av ersättningar och arvoden till ledamöterna i nämnderna för att kunna minska utgifter mellan 600 000 och 900 000 kronor per år torde inte heller vara tillräckliga för att täcka det ackumulerade underskottet på drygt 7,4 miljoner kr.

En översyn av nämndernas organisation och struktur

Mot bakgrund av vad som beskrivs i Jordbruksverkets underlag under rubriken ”Nackdelar med det regionala systemet och resultatområdet” (s 4) ser Vetenskapsrådet positivt på förslaget om en hemställan om ett uppdrag att genomföra en översyn av nämndernas organisation och struktur med syfte att säkerställa de krav som ställs på nämnderna i form av korrekt handläggning, rättssäkerhet och god förvaltning. En korrekt handläggning och rättssäkerhet vid djurförsöksetisk ansökan är central för att underlätta forskarnas arbete, för att den forskning som i slutändan utförs är av hög kvalitet och för att säkerställa att djurskyddet inte åsidosätts.

Yttrandet har beslutats av generaldirektören Katarina Bjelke efter föredragning av forskningssekreteraren Isabel Dellacasa Lindberg. Vid den slutliga handläggningen har även rådsdirektören Maria Thuveson och chefsjuristen Victoria Söderqvist deltagit.

Katarina Bjelke
Generaldirektör

Isabel Dellacasa Lindberg
Forskningssekreterare

Kopia
li.dl@regeringskansliet.se.
Utbildningsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se
carl.hogstedt@regeringskansliet.se